

[Associació Celíacs de Catalunya]: Les persones celíaques de Catalunya registren una petició exigint que l'Estat atorgui ajudes per fer front a les despeses derivades de la necessitat de comprar productes sense gluten

Resum: L'Associació Celíacs de Catalunya, que compta amb 6.200 famílies associades a Catalunya i l'illa de Menorca, ha fet ús del Dret Fonamental de Petició (art.29 de la Constitució espanyola) per adreçar-se al Ministeri de Sanitat, Consum i Benestar Social amb l'exigència que l'Estat financi el sobrecost que per a les persones afectades de celiàquia representa la necessitat de consumir productes sense gluten, de preu molt més elevat que els que contenen aquesta proteïna. La petició traslladada a l'Executiu reclama que la cartera de serveis comuns del Sistema Nacional de Seguretat inclogui ajudes fiscals o ajudes específiques per a l'adquisició d'aliments que puguin beneficiar les persones afectades de la malaltia celíaca a tot l'Estat. Actualment, només Extremadura, el País Basc i alguns municipis del País Valencià atorguen aquest tipus d'ajuts o subvencions mentre que, pel que fa a l'Estat, els ajuts per l'adquisició d'aliments lliures de gluten queden circumscrits als funcionaris enquadrats a la Mutualitat de Funcionaris Civils de l'Estat (MUFACE), però no al conjunt de la població. Un estudi de la Federació d'Associacions de Celíacs d'Espanya realitzat el passat 2020 va determinar que els productes sense gluten són un 331% més cars que els que sí que contenen aquest nutrient.

L'Associació Celíacs de Catalunya, en representació de les més de 525.000 persones afectades per malalties relacionades amb la ingesta de gluten a Catalunya i Menorca, ha donat trasllat a una petició formal adreçada al Ministeri de Sanitat per tal que s'incorpori a l'ordre del dia del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut la necessitat d'establir **mecanismes uniformadors a tot l'Estat** pel finançament dels tractaments vinculats a la malaltia celíaca. Des de l'Associació es recorda que per a la gent afectada de celiàquia, l'únic tractament possible és una dieta sense gluten estricta de per vida. En cas contrari, si la ingesta d'aliments no es troba depurada d'aquesta proteïna, les conseqüències per a la salut poden arribar a ser extremadament greus, incloent-hi la possibilitat de desenvolupar tumors malignes.

Entre 450.000 i 900.000 persones afectades

Diverses estimacions científiques assenyalen que entre **un 1% i un 2%** de la població de l'Estat espanyol és celíaca tot i que la majoria, fins a un 85% segons algunes fonts, no han estat diagnosticades. D'aquesta forquilla es desprèn que el nombre d'afectats i afectades per la malaltia celíaca a Espanya se situa entre un mínim de 450.000 i un màxim de 900.000 persones, la immensa majoria de les quals no **rep cap tipus d'ajut econòmic** per fer front a les despeses que comporten les seves especials necessitats alimentàries. Actualment, els únics ajuts i subvencions per contribuir al finançament de l'adquisició d'aliments sense gluten són els que atorguen als seus ciutadans les comunitats autònomes d'Extremadura i el País Basc, alguns municipis del País Valencià i el propi Estat, però en aquest cas limitat als funcionaris i funcionàries adscrits a la Mutuïtat de Funcionaris Civils de l'Estat (MUFACE). Membres de Celíacs de Catalunya consideren que la present situació suposa «un greuge comparatiu en detriment del dret a la salut i la integritat física de les persones malaltes que viuen a territoris on, com és el cas de Catalunya, no s'atorga cap tipus d'ajut a unes famílies que veuen notablement incrementat el cost de la seva cistella de la compra a conseqüència de patir una malaltia que comporta necessitats nutricionals concretes». En aquest sentit, l'Associació recorda que tot i la transferència de competències en matèria sanitària a les comunitats autònomes, correspon a l'Estat i el Ministeri de Sanitat establir la **cartera de serveis comuns del Sistema Nacional de Salut i evitar que es conculqui el dret constitucional a la salut, la integritat física i la igualtat de tots els ciutadans del territori nacional**. Així ho reconeixia el Defensor del poble l'any 2017 en un informe on, entre altres conclusions relacionades amb la situació de les persones celíaques a l'Estat, emfatitzava la necessitat de crear «un marc coherent de prestacions socio sanitàries» adreçat a aquest col·lectiu de malalts i malaltes exposades a la possibilitat de desenvolupar greus trastorns autoimmunitaris en absència d'una dieta sense gluten.

L'atenció sanitària com a deure primordial

Els advocats **Pau Maragall i Pau Estévez**, ambdós membres de **Col·lectiu Ronda**, han assessorat l'Associació Celíacs de Catalunya en la redacció de la petició traslladada al Ministeri de Sanitat, Consum i Benestar Social en exercici del Dret de petició, un mecanisme legalment establert que permet a les persones físiques i jurídiques reclamar la intervenció de l'Administració en defensa dels seus drets quan no existeix un procediment específicament establert per vehicular la seva reclamació. «No podem ignorar -analitzen els advocats- que seguir una dieta sense gluten comporta un esforç econòmic que pot arribar a ser molt important i que, malauradament, pot no estar a l'abast de totes les persones i famílies que ho requereixen per raó de la seva malaltia. O que la dificultat per afrontar aquest cost pot repercutir en un empobriment des del

punt de vista nutricional i dietètic de la dieta. Això no és acceptable perquè parlem de malalts crònics pels quals **l'únic tractament eficaç és una dieta exempta de gluten i sense traces**. No és una opció, és una obligació imperativa. I correspon al sistema públic de salut vetllar per tal que aquestes persones tinguin un accés garantit a la seva 'medicina', que no és cap altra que els aliments sense gluten. L'Estat està incorrent en un incompliment greu del seu deure de protegir la salut de la ciutadania i garantir tractaments mèdics i serveis sanitaris adequats i suficients per a tothom. A banda, tampoc està impedit, com seria exigible, que es generin greuges comparatius dins la pròpia ciutadania, permetent que les persones afectades per la malaltia celíaca tinguin accés a majors o menors cobertures assistencials en funció del seu territori de residència. I tot això sense comptar el tracte clarament discriminatori que representa que el mateix Estat que es nega a implementar aquest tipus d'ajuts i subvencions pel conjunt de malalts i malaltes en canvi sí que els inclogui entre les prestacions de les quals són beneficiaris els funcionaris adscrits al MUFACE». Per totes aquestes raons, els advocats consideren que en cas que no s'atengui la petició traslladada i el Consell Interterritorial del Sistema nacional de Seguretat no actuï per corregir l'actual situació, resulta inevitable «que la desatenció de la qual són víctimes les persones celíaques el dia d'avui acabi sent objecte de recurs davant el Tribunal Constitucional».

Per a més informació:

Álex Lasmarías

Comunicació **COL-LECTIU RONDA**

T. 93 268 21 99 M. 699 86 09 93

alasmarias@crona.coop

Celíacs de Catalunya

L'[Associació Celíacs de Catalunya](#), entitat constituïda l'any 1977, som la primera organització creada a Espanya en defensa dels interessos de les persones celíaques i sensibles al gluten no celíaques.

Declarada Entitat d'Utilitat Pública l'any 1982, representem a les 525.000 persones (75.000 celíacs i 450.000 sensibles al gluten) que s'estima que hi ha a Catalunya i Menorca afectades per alguna patologia relacionada amb la ingesta de gluten, però també som l'organisme referent per als fabricants, distribuïdors, restauradors i empreses de servei del sector.

L'any 1988, Celíacs de Catalunya, Regne Unit, Itàlia i França, ens vam reunir a Barcelona per fundar l'[AOECS](#) (Associació d'Associacions de Celíacs d'Europa) formada actualment per 36 associacions membres.

Des de la seva constitució l'any 2012, som membres del Plenari del [Consell Consultiu de Pacients](#), òrgan assessor que representa les entitats de pacients davant de l'Administració catalana i que permet donar veu als pacients. A través d'aquest òrgan, les entitats adherides podem proposar aquelles iniciatives que considerem oportunes i també permet la participació en el procés d'elaboració de polítiques de salut.